

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԲԺԻՇԿՆԵՐԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՍՈՑԻԱՑԻԱ
АРМЯНСКАЯ АССОЦИАЦИЯ ДЕТСКИХ ВРАЧЕЙ
ARMENIAN PEDIATRIC ASSOCIATION

ՀԱՄԱՌՈՑ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2024

«Մանկական բժիշկների հայկական ասոցիացիա» (ՄԲՀԱ) ՀԿ–ն ստեղծվել է 2007թ.՝ միավորելով երեխաների առողջության ոլորտում աշխատող տարբեր մասնագետներին: Ասոցիացիայի խորհրդում ներկայացված են առաջատար մանկաբույժներ, մանկական վիրաբույժներ և նեղ մասնագետներ, երեխաների և դեռահասների ոլորտում գործող առողջապահության կազմակերպիչներ, բժշկական համալսարանի դասախոսներ, միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ:

Ասոցիացիայի գործունեությունն ուղղված է Հայաստանում երեխաների և դեռահասների առողջության և զարգացման հիմնախնդիրների լուծմանը հետևյալ ուղղություններով.

- աջակցություն որակյալ բուժօգնության կազմակերպմանը և տրամադրմանը,
- աջակցություն ուղեցույցների և այլ օժանդակ նյութերի մշակմանը,
- բուժանձնակազմի շարունակական բժշկական կրթություն,
- աջակցություն երեխաների և դեռահասների առողջության ոլորտին առնչվող ազգային քաղաքականության մշակմանը, շահերի պաշտպանություն
- մանկաբուժական ոլորտում գիտական հետազոտությունների, վերլուծական աշխատանքների, դիտարկումների խրախուսում,
- միջազգային համագործակցության իրականացում:

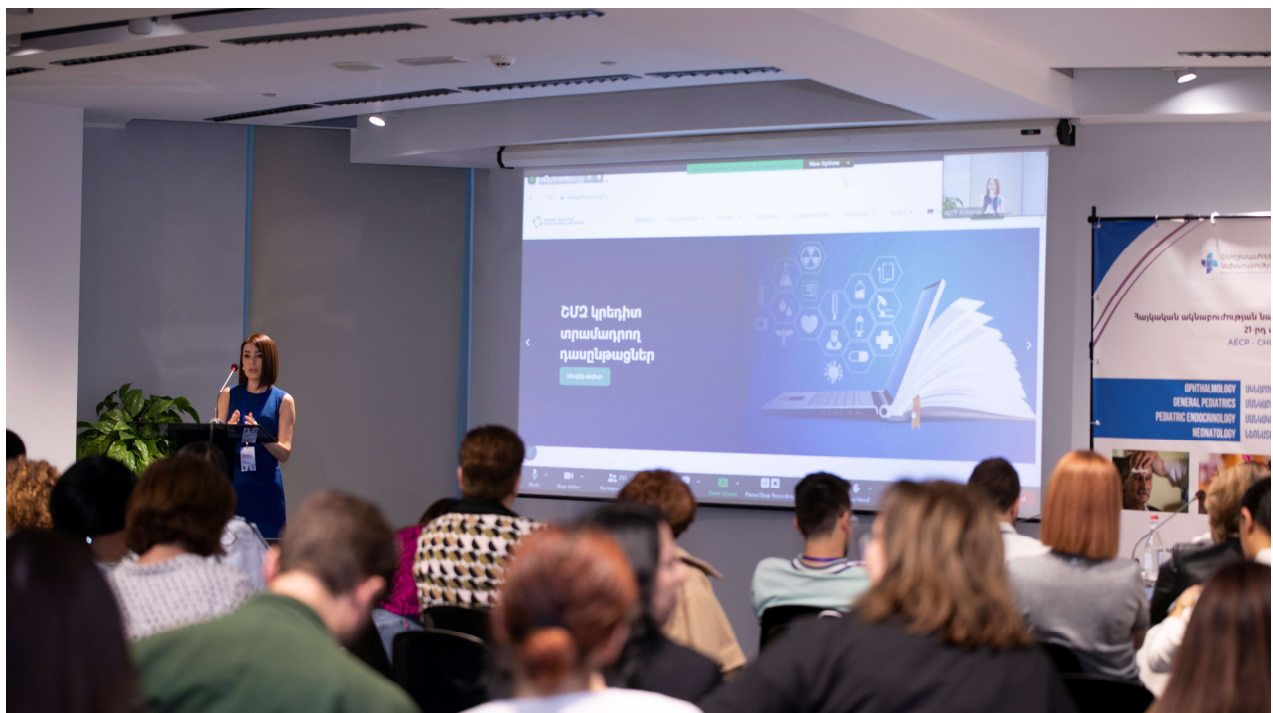
ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐ (առ 2024)

✓ Մանկաբուժական ազգային կոնֆերանսներ

Խոշոր մանկաբուժական գիտաժողովներ՝ միջազգային մասնակցությամբ իրականացվել են 2008, 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2021, 2022 և 2023թթ: Կոնֆերանսներին մշտական աջակցություն են ցուցաբերել ՀՀ Առողջապահության նախարարությունը, Երևանի Մ.Յերացու անվան Պետական բժշկական համալսարանը, Ցյուրիխի համալսարանական մանկական հիվանդանոցը: Յուրաքանչյուր կոնֆերանսին մասնակացել է 300-400 մանկաբույժ, ընտանեկան բժիշկ, նեոնատոլոգ, մանկական վիրաբույժ և նեղ մասնագետներ Հայաստանի բոլոր մարզերից և ԼՂՀ-ից: Կոնֆերանսի բանախոսների շարքում Հայաստանի և արտերկրյա առաջատար մասնագետներ (Շվեյցարիայից, Ավստրիայից, ԱՄՆ-ից, Մեծ Բրիտանիայից, Դանիայից, Ֆինլանդիայից, Գերմանիայից, Ռուսաստանից, Վրաստանից և այլ երկրներից): Միջոցառման մասնակիցներին տրամադրվեցին ՇՄՁ կրեդիտներ:

2021-ից ի վեր Մանկաբուժական կոնֆերանսները անցկացվում են ամեն տարի, Հայկական ակնաբուժության Նախագծի և Լոս Անջելեսի մանկական հիվանդանոցի (ԼԱՄՀ) հետ համագործակցությամբ (առկա և առցանց եղանակով), ԱՄՆ առաջատար մանկական հիվանդանոցի դասախոսների մասնակցությամբ: 2023թ.-ի հոկտեմբերի 20-21-ին անցկացված կոնֆերանսին մասնակցեցին ավելի քան 300 մանկական և ընտանեկան բժիշկներ, մանկական Նեդ մասնագետներ Երևանից և ՀՀ տարբեր մարզերից: ԼԱՄՀ (ԱՄՆ) պրոֆեսորները և Հայաստանի առաջադար բժիշկները զեկուցումներ ներկայացրեցին արդիական մանկաբուժական թեմաներով, քննարկվեցին ուշագրավ կլինիկական դեպքեր:

✓ «Մանկաբուժական դպրոց»

Մանկաբուժական դպրոցն անցկացվում է տարեկան կտրվածքով, 2008թ.-ից ի վեր: Ավագույթ դարձած այս կրթական միջոցառմանը մասնակցում են հարյուրավոր մանկական և ընտանեկան բժիշկներ Երևանից և ՀՀ մարզերից՝ հնարավորություն ստանալով ունենդրելու մանկաբուժության առավել արդիական հարցերին նվիրված դասախոսություններ, որոնք ներկայացվում են Հայաստանի և արտերկրից հրավիրված առաջատար մանկական մասնագետների կողմից:

2023թ.-ի հունիսի 10-ին անցկացված մանկաբուժական դպրոցին դասախոսությամբ հանդես եկավ ճանաչված պրոֆեսոր-գաստրոէնտերոլոգ Մոսկվայից: Դասընթացին մասնակցեցին շուրջ 180 մանկական և ընտանեկան բժիշկներ ՀՀ բոլոր մարզերից:

Համագործակցելով «Արաբկիր» ԲՀ-ԵԴԱԻ-ի և առաջատար մանկական այլ բուժհաստատությունների հետ՝ ասոցիացիան ամեն տարի իրականացնում է տարբեր ուսուցողական միջոցառումներ, որոնք հավաստագրվում են ՀՀ ԱՆ կողմից:

2023թ.-ի մարտի 7-ին և 9-ին Արաբկիր ԲՀ-ԵԴԱԻ, Գրացի բժշկական համալսարանի և Բաց բժշկական ինստիտուտի հետ համագործակցությամբ ՀՀ-ում առաջին անգամ անցկացվեց «Մանկական ռադիոլոգիա» սատելիտային սիմպոզիումը, որին մասնակցեցին շուրջ 160 մանկաբույժներ, ռադիոլոգներ և մանկական բժիշկներ:

2023թ.-ի հունվար և հոկտեմբեր ամիսներին անցկացվեցին վեբինարներ՝ նվիրված ռիսկի խմբի երեխաների զարգացման և վարման առանձնահատկություններին և Դաունի համախտանիշի ուղեցույցին: Սեմինարներին դասախոսություններով հանդես եկան ԼԱՍՀ ճանաչված պրոֆեսորները, ծավալվեցին հետաքրքիր մասնագիտական քնարկումներ, ընդգծվեց ամերիկացի գործընկերների հետ հետագա համագործակցության շրջանակը:

Հայաստանի 6-րդ միջազգային բժշկական համագումարի շրջանակներում Արաբկիր ԲՀ-ԵԴԱԻ-ի հետ համատեղ անցկացվեց սատելիտային սիմպոզիում «Ցիստիկ ֆիբրոզը 21-րդ դարում. ախտորոշման և բուժման նորագույն հնարավորությունները»:

✓ Ուղեցույցների, այլ մեթոդական նյութերի մշակում

Մշակվել և հաստատվել են երեխաների միգրոլիների ինֆեկցիաների վարման, մոլկոպիսցիդոզի ախտորոշման ուղեցույցներ, թոքաբորբերի և տոնզիլիտների վարման մեթոդական ձեռնարկներն ու ուղեցույցները, այլ թեմաներով ուղեցույցներ: Անցկացվող ուսուցողական միջոցառումների շրջանակներում բուժաշխատողներին տրամադրվում է նոր տեղեկատվություն, տարբեր թեմաներով կլինիկական ուղեցույցներ և հանձնարարականներ:

✓ Մանկաբուժական լրատու

Լրատուն ամփոփում է մանկական հիվանդությունների ախտորոշման և վարման նորագույն, ապացուցողական հենքի վրա հիմնված մոտեցումները: Յուրաքանչյուր թեմայի վերջում ներկայացվում է թեստ՝ գիտելիքները ստուգելու նպատակով: Հրատարակվել է Ուորլդ Վիժն Հայաստան կազմակերպության աջակցությամբ՝ 2008-2017թթ.-ին:

✓ Արտագնա սեմինարներ և հիվանդ երեխաների խորհրդատվություններ

Անոցիացիան կանոնավոր իրականացնում է արտագնա դասախոսություններ և սեմինարներ առաջնային և երկրորդային օղակի բժիշկների համար բոլոր մարզերում: Հաշվի առնելով Հայաստանի մարզերում մասնագիտացված օգնություն ստանալու առկա դժվարությունները՝ Անոցիացիան կազմակերպում է մասնագիտական խմբերի այցելություններ Հայաստանի մարզեր: Անցած տարիների ընթացքում զննվել է հարյուրավոր երեխա: 2009, 2012, 2014, 2015թթ.-ին Անոցիացիայի նախաձեռնությամբ ԼՂՀ-ում անցկացվեցին ուսումնագործնական կոնֆերանսներ, վարպետության դասընթացներ և «բաց դռների» օրեր, որոնց շրջանակներում տարբեր մասնագետների կողմից խորհրդատվություն են ստացել հարյուրավոր երեխաներ:

✓ Գիտական աշխատանքների, վերլուծությունների, ուսումնասիրությունների խրախուսում

Անոցիացիան կանոնավոր մասնակցում է մանկաբուժության ոլորտում ընթացող և պլանավորվող գիտական աշխատանքների քննարկումներին:

✓ **Աջակցություն քաղաքականության մշակմանը և հանրային առողջապահական ծրագրեր**

2010 և 2011թթ.-ին Ուորլդ Վիժն Հայաստանի «Երեխայի առողջությունն առաջնային է» քարոզարշավի շրջանակներում ՄԲՀԱ և ԱՐԱԲԿԻՐ ԲՀ-ԵԴԱԻ-ի կողմից իրականացվել է մարզերում մակարդակում նորածիններին և երեխաներին տրամադրվող բուժօգնության որակի և մատչելիությանը նպաստող խնդիրների բացահայտմանն ուղղված ուսումնասիրություն՝ մարզային մասնագետների և ՀԿ-ների ներգրավմամբ:

2012-2013թթ.-ին Ուորլդ Վիժն Հայաստան կազմակերպության աջակցությամբ «Բարձրացնել մասնագետների դերը և երեխաներին ցուցաբերվող մանկաբուժական ծառայությունների որակը» ծրագրի շրջանակներում պատրաստվել է Հայաստանում երեխաների առողջության արդիական խնդիրների վերաբերյալ տեղեկությունների հավաքագրում, Լոռվա և Շիրակի մարզերում կազմակերպվել են կլոր սեղան-քննարկումներ՝ ՀՀ ԱՆ, Երևանի և մարզերի առաջատար կլինիկաների մասնագետների և միջազգային կազմակերպությունների մասնակցությամբ: Քննարկվել են ոլորտի ներկայիս խնդիրները և մանկական բժշկների հայկական ասոցիացիայի դերը մանկական բնակչության առողջությանն ուղղված քաղաքականության, ծրագրերի, չափորոշիչների և ուղեցույցների մշակման գործում:

2015թ.-ից «Բաց հասարակություններ հիմնադրամի» աջակցությամբ ՄԲՀԱ իրականացնում է Հայաստանում **Մանկական պալիատիվ օգնության (ՄՊՕ)** ներդրման աշխատանքներ: 2015թ.-ին իրականացվել է կարիքների գնահատում, «Երեխաների պալիատիվ բժշկական օգնության և սպասարկման» հայեցակարգի մշակում և քննարկում Կլոր սեղանին 2016թ.-ի: 2017թ.-ին իրականացվել են ՄՊՕ սեմինարներ համապատասխան առողջապահական և սոցիալական խնամքի հաստատությունների անձնակազմերի համար:

2019թ.-ին Նեոնատալ բժշկության հայկական ասոցիացիայի և Հայ ակնաբուժական Նախագիծ կազմակերպության հետ համագործակցությամբ, ԱՄՆ ՄԶԳ աջակցությամբ, իրականացվեցին գործողություններ՝ ուղղված **պերինատալ պալիատիվ օգնության** մոտեցումների ներմուծմանը, հղիներին և նորածիններին տրամադրվող օգնության և կյանքի որակի բարելավման հարցերին: Մշակվեց «Պերինատալ պալիատիվ օգնության հիմունքները» ուսումնական նյութ՝ ներգրավված մասնագետների համար, անցկացվեցին 2-օրյա սեմինարներ՝ Երևանի մասնագիտացված բուժփմնարկների անձնակազմի համար, կազմակերպվեց աշխատանքային կլոր սեղան-քննարկում՝ նվիրված մանկական և պերինատալ պալիատիվ օգնության հարցերին, որի շրջանակներում ներկայացվեցին իրականացված գնահատման արդյունքները, կարիքները և խնդիրները, ներառյալ վարման ընթացակարգերի և ուղեցույցների բացակայությունը, անձնակազմի գիտելիքների և հմտությունների բացերը, ծննդատներում և մանկական բուժօգնություններում հոգեբանասոցիալական ծառայությունների բացակայությունը: Ոլորտի փորձագետների և քաղաքականություն մշակողների հետ քննարկվեցին մանկական և պերինատալ ծառայությունների ներդրման հեռանկարները:

2019-2020թթ.-ին պատրաստվեց առաջին հայալեզու [տեսաֆիլմ](#) նվիրված ՄՊՕ հիմնախնդիրներին և կարիքներին, նաև հատուկ [հեռուստահաղորդում](#), իրազեկման նյութերը տարածվեցին սոց.ցանցերում:

2018թ.-ին Ամերիկյան մանկաբուժության ակադեմիայի (AAP) քրոնիկ ոչ տարափոխիկ հիվանդությունների կանխարգելում մանկական հասակում (NCD Child) բաժնի հետ համագործակցությամբ իրականացվեց ծրագիր՝ ուղղված **մանկաբույժների, դպրոցականների և դեռահասների շրջանում իրազեկության բարձրացմանը՝ առողջ ապրելակերպի խթանման և քրոնիկ հիվանդությունների կանխարգելման հարցերի շուրջ:**

Ասոցիացիայի խորհրդի 2 անդամներ հանդիսանում են ՀՀ Առողջապահության նախարարին կից գործող հանրային խորհրդի անդամներ: 2021թ.-ին ՄԲՀԱ փոխնախագահին ընդգրկվեց Հայկական բժշկական ասոցիացիայի խորհրդի կազմում:

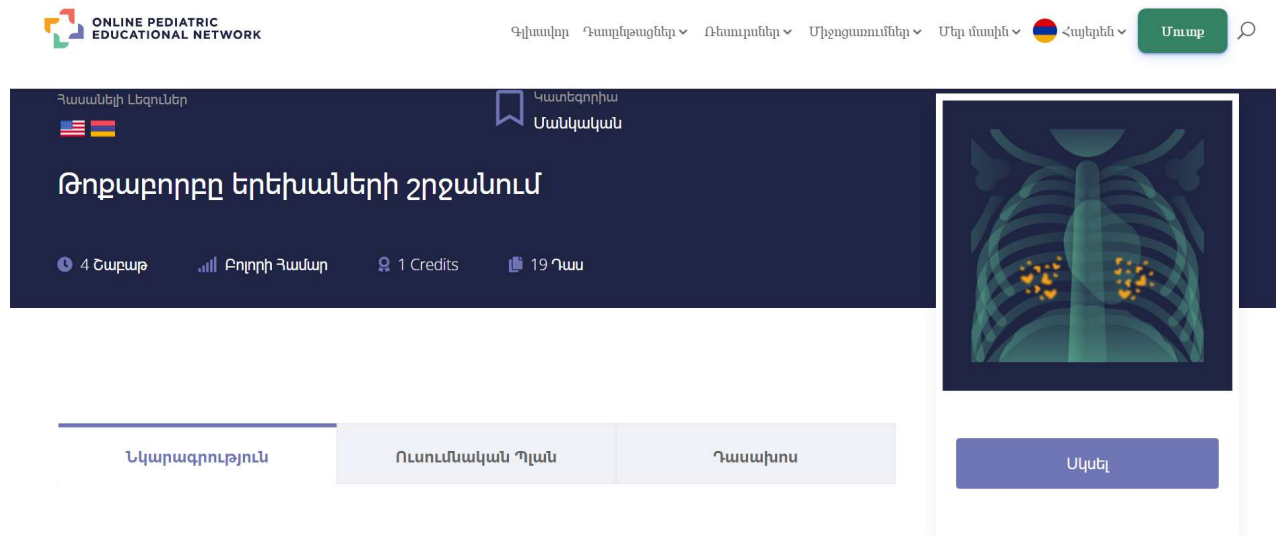
✓ Միջազգային գործունեություն և ծրագրեր

2010թ.-ին Վրաստանի Ռեսպիբլիկայի Ասոցիացիայի հրավերով Ջավախքի շրջանում անցկացվեց համատեղ գիտապրակտիկ կոնֆերանս և երեխաների ընդունելություն, զննվեց շուրջ 100 երեխա: Յուրաքանչյուր տարի միջազգային մասնագիտական ասոցիացիաների, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի Մանկական համալսարանական հիվանդանոցի և այլ գործընկերների, առաջատար մանկական կլինիկաների հետ համատեղ անցկացվում են տարբեր կրթական միջոցառումներ:

2021թ.-ին «Երեխաների և դեռահասների առողջական վիճակի և սոցիալիզացիայի բարելավում կազմակերպված թիմային սպորտի խթանման միջոցով» ծրագրի շրջանակում իրականացվեց ՀՀ-ում դպրոցականների շրջանում ֆիզկուլտուրայի և թիմային սպորտի հետ կապված իրավիճակի վերլուծություն, թիմային սպորտի խթանման նպատակով պիլոտային վայրերում ծրագրի համար առաջարկների ներկայացում՝ ԱՄՆ գործընկերներին:

2021թ.-ից Հայկական ակնաբուժության նախագծի և Լոս Անջելեսի մանկական հիվանդանոցի (CHLA) հետ համագործակցությամբ նախաձեռնվեց հայ մանկաբույժների և ընտանեկան բժիշկների համար **առցանց շարունակական մանկաբուժական կրթության ծրագիրը (learwithopen.org)**, որի շրջանակներում մշակվում են մանկաբուժության արդիական թեմաներով առցանց ուսուցողական դասընթացների նյութեր, փոդքաթներ, մանկաբուժական նորություններ արծարծող տեղեկագրեր (OPEN-ը

մեկ րոպեում): Մասնակցելով նշված կթական միջոցառումներին՝ մանկական և ընտանեկան բժիշկները ստանում են նորագույն ապացուցահեն բժշկագիտական տեղեկատվություն և ձեռք են բերում ինքնակրթության ՇՄՇ կրեդիտներ:

Սկսած 2007թ.-ից Ասոցիացիան կանոնավոր մասնակցում է Եվրոպական մանկաբուժական ասոցիացիայի, Մանկաբուժական միությունների Եվրոպական ակադեմիայի, ինչպես նաև Զամաշխարահային մանկաբուժական ասոցիացիայի աշխատանքներին՝ որպես լիիրավ անդամ: Ասոցիացիայի ներկայացուցիչները մասնակցում են Միջազգային և Եվրոպական Գլխավոր ասամբլեաների աշխատանքներին, ընդհանուր քաղաքականության մշակմանը, ընտրություններին, Եվրոպական ասոցիացիայի կողմից իրագործվող միջազգային ուսումնասիրություններին:

✓ Մեր գործընկերները

ՄԲՀԱ գործունեությանը աջակցում են մի շարք տեղական և միջազգային կազմակերպություններ, ներառյալ «Արաբկիր» ԲՀ-ԵԴԱԻ, Երևանի Մ.Յերացու անվ. պետական բժշկական համալսարան, ՀՀ առաջատար մանկական բուժհաստատություններ, Ցյուրիխի համալսարանական մանկական հիվանդանոցը, Լոս Անժելեսի մանկական հիվանդանոցը, Հայկական ակնաբուժության Նախագիծը, Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամը, այլ գործընկերներ:

✓ Կոնտակտներ

Ասոցիացիայի Նախագահ՝ պրոֆեսոր Աշոտ Ալեքսանդրի Սարգսյան
Փոխնախագահներ՝ դոցենտ Սերգեյ Սարգսյան, դոցենտ Նիկոլայ Դավաթյան, պրոֆեսոր Նունե Բաղդասարյան, դոցենտ Լյուդմիլա Սիմոնյանց:

Տնօրեն՝ Եվա Մովսեսյան:

Զարտուղար՝ Նաիրա Շահվերդյան:

Հասցե՝ Մամիկոնյանց փ. 30, ք.Երևան, 0014

Հեռ.՝ +374 10 236030; Fax: +374 10 284170

Էլ.փոստ՝ armpa@yandex.com